

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS RINKIMŲ KODEKSO 92 STRAIPSNIO
PAKEITIMO KONSTITUCINIO ĮSTATYMO PROJEKTO**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Rengti įstatymo pakeitimo projektą paskatino tai, kad rinkimus stebinčiam rinkimų stebėtoji yra sudėtinga užfiksuoti galimus rinkimų pažeidimus. Rinkimų kodekso 92 straipsnyje yra nurodyta, kad rinkimų stebėtojai turi teisę fotografuoti, daryti vaizdo ir garso įrašus, užtikrinant asmens duomenų apsaugą ir gavus asmenų sutikimą bei nepažeidžiant teisės į slaptą balsavimą. Taigi, rinkimų stebėtoji praktiškai nėra galimybės nufotografuoti ar nufilmuoti (galimo) rinkimų pažeidimo, nes prieš tai stebėtojas turi gauti galimai įstatymą ar taisyklės pažeidžiančio asmens sutikimą. Akivaizdu, kad paprašius norimo nufotografuoti ar nufilmuoti asmens sutikimo, jo nebus gauta. Taip yra užkertamas kelias užfiksuoti pažeidimą ir tokiu būdu įrodyti pažeidėjo įvykdytą nusizengimą.

Dėl šios priežasties tikslinga pakeisti minėtą kodekso nuostatą ir suteikti teisę rinkimų stebėtoji fotografuoti, filmuoti (fiksuoti) neprašant (galimo) pažeidėjo ar greta esančių asmenų sutikimo. Taip pat tikslinga nustatyti, kad stebėtojai galėtų fiksuoti tik galimus pažeidimus, t. y. nefilmuotų ar nefotografuotų bet ko rinkimų procese, o užfiksuotą medžiagą perduotų atitinkamai rinkimų komisijai ar policijai.

Įstatymo pakeitimo tikslas – siūlomomis papildomomis priemonėmis užtikrinti skaidrius ir sąžiningus rinkimus.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Seimo narys Gintautas Kindurys

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Rinkimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 92 straipsnyje yra nurodyta, kad rinkimų stebėtojai turi teisę fotografuoti, daryti vaizdo ir garso įrašus, užtikrinant asmens duomenų apsaugą ir gavus asmenų sutikimą bei nepažeidžiant teisės į slaptą balsavimą.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Teikiamu įstatymo projektu siūloma rinkimų stebėtoji suteikti galimybę esant būtinybei, t. y. pastebėjus galimus rinkimų pažeidimus ir siekiant juos užfiksuoti, fotografuoti, daryti vaizdo ir

garso įrašus neprašant asmenų sutikimo, o užfiksuotą medžiagą perduoti atitinkamai rinkimų komisijai ar policijai.

Tokiu būdu bus užtikrinama, kad pažeidimas būtų užfiksuotas ir tai prisidėtų prie pažeidimų įrodymų. Taip bus užtikrinti skaidresni rinkimų procesai.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Neigiamų pasekmių priėmus Įstatymą nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priimtas įstatymas mažins korupciją.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Įstatymo įgyvendinimas neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priėmus įstatymo projektą, kitų įstatymų keisti nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Įstatymo projekte naujų sąvokų ir terminų nepateikiama.

11. Įstatymo projekto atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų – kas ir kada juos turėtų priimti:

Pritarus įstatymo projektui, įgyvendinamųjų teisės aktų rengti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Valstybės lėšų įstatymo įgyvendinimui neprireiks.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Reikšminiai Įstatymo projekto žodžiai: „rinkimai“, „rinkimų stebėtojai“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.

Teikia

Seimo narys

Gintautas Kindurys